

6. Filonenko, O. V., Akimkin, O. M. (2022). Rozvytok pryvatnoyi osvity na Yelysavethradshchyni (druga polovyna XIX – pochatok XX st.) [The development of private education in the Yelisavetgrad region (second half of the 19th – beginning of the 20th century)]: monohrafiya. Dnipro: Serednyak T. K. 256 s. [in Ukrainian]

7. Yakymenko, S. I., Lytvynenko, O. M. (2011). Zhinocha serednya osvita v Khersons'kiy huberniyi (kinets' XIX – pochatok XX stolittya) [Female secondary education in the Kherson province (end of the 19th – beginning of the 20th century)]: monohrafiya. K.: Vydavnychyy Dim «Slovo». 208 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ДУБІНКА Микола Михайлович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: проблема професійного самовизначення особистості в історичному вимірі; педагогіка вищої школи; вивчення педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського, теорія і практика позашкільної освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

DUBINKA Mykola Mykhaylovych – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Special Education of Volodymyr Vinnichenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: the problem of professional self-determination of personality in the historical dimension; pedagogy of high school; study of the pedagogical heritage of V. O. Sukhomlynskyi, theory and practice of extracurricular education.

Стаття надійшла до редакції 01.08.2023 р.

УДК 378.1

DOI: 10.36550/2415-7988-2023-1-210-254-258

КОЗЛЕНКО Володимир Григорович – кандидат юридичних наук, керуючий партнер Мережі приватних шкіл «Креативна міжнародна дитяча школа»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0542-2064>
e-mail: volodymyrkozlenko@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Зростання ролі освіти у сучасній соціально-економічній ситуації призводить до того, що якісно змінюється поле професійної діяльності педагога. Поряд із традиційними функціями педагога (навчання, виховання, розвиток та ін.) в умовах удосконалення освіти актуалізується і ще одна нова професійна функція – проєктування (прогнозування, проєктування та організація змістової та процесуальної сторін освіти і соціокультурного середовища). Саме проєктна культура в освітньому процесі стає тією основою інноваційних перетворень, які забезпечують підвищення якості освіти, активізацію самопізнання, осмислення шляхів і можливості власної самореалізації, самозмін особистості. Проєктна культура передбачає, що педагог буде орієнтуватися на інноваційні процеси, уникати шаблонів у своїй діяльності та при виборі педагогічних методів, засобів та форм.

У статті розкрито суттєві характеристики формування проєктної культури майбутніх педагогів в умовах глобалізаційних процесів.

Педагогічне проєктування дозволяє зберегти базові цінності освіти і в той же час врахувати зміни соціокультурної ситуації. В результаті проєктної діяльності народжується проєкт. Його можна визначити як покрокове здійснення образу майбутнього. Проєктна культура суб'єктів освітнього процесу стає основою інноваційних перетворень, що забезпечують підвищення якості освіти, активізацію самопізнання, осмислення шляхів та можливостей власної самореалізації, самозмін особистості.

Формування проєктної культури майбутнього педагога у його професійній підготовці неможливе без ознайомлення студентів із суттю проєктної діяльності, без включення в різні форми навчальних проєктів, без розвитку проєктно-педагогічного мислення, готовності до здійснення проєктної діяльності.

Суттєвими характеристиками формування проєктної культури майбутнього педагога є: зумовленість формування проєктної культури педагога затребуваністю суспільства та школою; обумовленість ефективності формування проєктної культури педагога високим рівнем рефлексивного управління цим процесом; залежність формування проєктної культури від рівня розвитку професійної свободи особистості, її творчої самореалізації у педагогічній діяльності, у виборі її стратегії та тактики.

Ключові слова: глобалізація, культура, професійно-педагогічна культура, проєктна культура, майбутні педагоги.

KOZLENKO Volodymyr Grigorievich – candidate of legal sciences, managing partner of Network of private schools «Creative international child's school»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0542-2064>
e-mail: volodymyrkozlenko@ukr.net

FORMATION OF PROJECT CULTURE OF FUTURE TEACHERS IN GLOBALIZATION PROCESSES

The growing role of education in the modern socio-economic situation leads to qualitative changes in the professional field of the teacher. Along with the traditional functions of a teacher (teaching, education, development, etc.), in the conditions of improvement of education, another new professional function is actualized - projecting (forecasting, projecting and organizing the content and procedural aspects of education and the socio-cultural environment). It is the project culture in the educational process that becomes the basis of innovative transformations that ensure the improvement of the quality of education, the activation of self-knowledge, the understanding of the ways and possibilities of one's own self-realization, and the self-change of the individual.

Project culture assumes that the teacher will focus on innovative processes, avoid templates in his activities and when choosing pedagogical methods, means and forms.

The article reveals the essential characteristics of the formation of the project culture of future teachers in the conditions of globalization processes.

Pedagogical design allows you to preserve the basic values of education and at the same time take into account changes in the socio-cultural situation. As a result of project activity, a project is born. It can be defined as a step-by-step realization of the image of the future.

The project culture of the subjects of the educational process becomes the basis of innovative transformations that ensure the improvement of the quality of education, the activation of self-knowledge, the understanding of the ways and possibilities of one's own self-realization, and the self-change of the individual.

The formation of the project culture of the future teacher in his professional training is impossible without familiarizing students with the essence of project activities, without inclusion in various forms of educational projects, without the development of project-pedagogical thinking, readiness to implement project activities.

The essential characteristics of the formation of the project culture of the future teacher are: the conditioning of the formation of the teacher's project culture by the demand of society and the school; the conditioning of the effectiveness of the formation of the teacher's project culture with a high level of reflexive management of this process; the dependence of the formation of the project culture on the level of development of the individual's professional freedom, his creative self-realization in pedagogical activity, in the choice of his strategy and tactics.

Key words: globalization, culture, professional and pedagogical culture, project culture, future teachers.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Освітні заклади в сучасну епоху глобалізації поступово трансформуються в глобальні ринки освітніх послуг. Зміна концепції знань потребує і зміни педагогічних способів їх передавання. Системі освіти, звичайно, необхідно пристосуватися до нових умов. У цьому контексті раціональною видається точка зору, що одним із засобів виходу освітньої системи на новий якісний рівень в умовах постіндустріалізації є розробка нового соціального контракту відповідно до викликів ХХІ ст. [12].

Сучасна освіта має давати знання не лише своєї культури, а й долучати майбутніх фахівців до надбань та проблем сучасної цивілізації в цілому, навчати толерантності і сприйняттю всього нового. Тому розвиток вітчизняної освіти осмислюється як удосконалення її змісту, гуманізація цілей та принципів, модернізація освітніх технологій, приведення їх у відповідність до вимог сучасного життя в Україні та можливостей інтеграції до світової спільноти [4].

Таким чином, зростання ролі освіти у сучасній соціально-економічній ситуації призводить до того, що якісно змінюється поле професійної діяльності педагога. Поряд із традиційними функціями педагога (навчання, виховання, розвиток та ін.) в умовах удосконалення освіти актуалізується і ще одна нова професійна функція – проектування (прогнозування, проектування та організація змістової та процесуальної сторін освіти і соціокультурного середовища). Формування проектної культури ґрунтується на традиційних цінностях освіти і в той же час враховує зміну соціокультурної ситуації. Проектна культура

орієнтована на неперервну зміну способу життя, навколишнього середовища.

Саме проектна культура в освітньому процесі стає тією основою інноваційних перетворень, які забезпечують підвищення якості освіти, активізацію самопізнання, осмислення шляхів і можливості власної самореалізації, самозмін особистості. Проектна культура передбачає, що педагог буде орієнтуватися на інноваційні процеси, уникати шаблонів у своїй діяльності та при виборі педагогічних методів, засобів та форм.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми формування проектної культури розкриваються в працях І. Андрощука, В. Беспалька, Л. Бережної, Т. Карпинської, Н. Коваленко, А. Кравцова, Д. Луп'яка, О. Марущак, В. Сидоренка, Л. Хоружої та ін. Попри значну увагу вчених до означеної проблеми, питання формування проектної культури майбутніх педагогів в умовах глобалізаційних процесів залишається малодослідженим.

Мета статті – розкрити суттєві характеристики формування проектної культури майбутніх педагогів в умовах глобалізаційних процесів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз наукових джерел показав, що ще немає одностайності щодо визначення терміна «глобалізація», відсутня чітка дефініція цього поняття. І в зарубіжній, і у вітчизняній фаховій літературі превалюють економічні підходи до глобалізації (Ю. Хабермас, Е. Заграва, Р. Робертсон). З'являються також і аргументи на користь того, що глобалізація не є суто економічним явищем, оскільки вона впливає на всі сфери суспільного життя – економіку, фінанси,

трудові, інформаційні, інтелектуальні ресурси, сфери освіти, науки, мистецтва. Інтерес викликає і визначення А. Гальчинського, який підкреслює, що глобальним на рівні: постіндустріалізму є не економіка сама собою, а постіндустріальне, інформаційне суспільство [4, с. 270].

В Українському педагогічному словнику ми знаходимо таке тлумачення цього поняття «культура»: «культура (від лат. *cultura* – виховання, освіта, розвиток) – сукупність практичних, матеріальних і духовних надбань суспільства, які відображають історично досягнутий рівень розвитку суспільства й людини і втілюються в результатах продуктивної діяльності. У вужчому розумінні культура – це сфера духовного життя суспільства, що охоплює насамперед систему виховання, освіти, духовної творчості (особливо мистецької), а також установи й організації, що забезпечують їхнє функціонування (школи, ЗВО, клуби, музеї, театри, творчі спілки, товариства тощо). Водночас під культурою розуміють рівень освіченості, вихованості людей, а також рівень оволодіння якоюсь галуззю знань або діяльності» [2, с.182].

Щоб визначити сутність поняття «проектна культура педагога», доцільно розглянути такі поняття, як «професійно-педагогічна культура» і «проектна культура», оскільки підготовка педагога носить біпрофесійний характер.

Культура – передбачає пробудження історичної пам'яті в духовному світі, емоційне зближення етнічних досягнень різних народів, об'єднання людей на основі природодоцільного, культуродоцільного, етично й естетично значущого виховання [7, с. 67].

Культура – система реалізованих і тих, що реалізуються, об'єктивних цінностей і смислів. Зміст виховання – не в оволодінні, а в залученні до нього, бо особистісні культурні смисли народжуються й існують лише в спілкуванні. Існують суб'єктивні особистісні смисли-відношення, які можуть збігатися з об'єктивними культурними смислами, представленими в духовних цінностях. Через це й можливий справжній діалог особистості та культури [11, с. 83].

Культура – це міра розвитку людини. Вона характеризує не лише і не стільки обсяг засвоєння цінностей суспільної життєдіяльності людей протягом усієї їх історії, скільки сам спосіб, за допомогою якого людина залучається до цих цінностей [8, с. 49].

У даний час у вивченні культури визначилися три аспекти, в яких вона розглядається як:

1. Сукупність матеріальних та духовних цінностей.
2. Специфічний спосіб людської діяльності.
3. Процес творчої самореалізації сутнісних сил особистості.

Для нашого дослідження має важливе значення третій аспект: проекту культуру педагога ми розглядатимемо як творчий процес самореалізації. У нашому дослідженні проектна культура майбутнього педагога розглядається як одна зі складових його професійно-педагогічної культури.

Це дає підставу розглянути базове поняття нашого дослідження з позиції вивчення професійно-педагогічної культури.

Культура професійної діяльності характеризує певний рівень виконання людиною своїх службово-кваліфікаційних обов'язків. Рівень сформованості цього феномена залежить від: спрямованості й стійкості соціально значущих мотивів діяльності (потреби, інтереси, цінності, погляди); відповідності психофізичних властивостей особистості (здібності, спроможності), які забезпечують необхідний рівень і ефективність професійної діяльності; ступеня розвитку психічних процесів особистості (мислення, пам'ять, почуття, емоції, воля); повноти й глибини засвоєних психолого-педагогічних і спеціальних знань, умінь, навичок, а також набутого досвіду; соціальної активності особистості [5, с. 124].

В. Зелюк вважає професійну і педагогічну культуру синонімічними поняттями, стверджуючи, що існує більш широка категорія – «культура майбутнього вчителя», що поєднує в собі різні види особистісної культури, в тому числі і професійну [6, с. 25].

О. Рудницька визначає педагогічну культуру як «сукупність сформованих якостей особистості вчителя, які знаходять свою проекцію в його вміннях та проявляються в різних аспектах професійних відносин і діяльності» [9, с. 10].

Професійно-педагогічна культура є особливим утворенням, діалектичною інтегрованою єдністю педагогічних цінностей, між якими існують певні зв'язки і відношення, що формуються, реалізуються і вдосконалюються в різноманітних видах професійно-педагогічної діяльності й спілкування, визначаючи характер і рівень останніх. Сформованість у викладача професійно-педагогічної культури передбачає: усвідомлення своєї неповторності, унікальності в порівнянні себе з іншими індивідуальностями; чіткі цілі й мотиви власного саморозвитку; самоствердження й усвідомлення рівня сформованості власної компетентності, яку забезпечує система знань і умінь, переконань, самореалізація у певних видах діяльності; цінність і гармонійна єдність індивідуальних властивостей, у тому числі креативних; динамічність і неперервність саморозвитку, постійну роботу над собою з метою зростання рівня власної культури, зокрема педагогічної; усвідомлення власної значущості в особистому, професійному і

соціальному аспектах з метою самоствердження в суспільстві [3, с. 77].

В. Сидоренко, А. Брехунець поняття простної культури трактують «як рівень розвитку перетворювальної діяльності людини, що виражений у сукупності досягнутих технологій матеріального і духовного виробництва і який дозволяє йому ефективно брати участь у сучасних технологічних процесах на основі гармонійної взаємодії з природою, суспільством і технологічним середовищем, тобто комфортність триади: природа – суспільство – техносфера» [10, с. 271].

На думку Л. Бережної, «проектна культура виражається в проектній діяльності й проектному мисленні та втілена в мистецтві планування, винаходу, перетворення світу на підґрунті задалегідь продуманих проектів» [1, с. 3].

Крім того, ми поділяємо думку Л. Бережної про те, що «процес формування проектної культури має бути направлений на створення інноваційного середовища в навчальному закладі, тобто, створення умов для постійного пошуку, оновлення засобів професійної діяльності. Динаміка цього процесу може бути забезпечена лише тоді, коли проектна культура функціонуватиме в педагогічному досвіді вчителя систематично» [2, с. 8–9].

На нашу думку, проектна культура педагога – це комплекс цінностей, переконань, підходів, умінь та ставлення викладача до проектної діяльності під час реалізації освітнього процесу. По суті, проектна культура в педагогіці визначає, як вчитель сприймає, осмислює та реалізовує проектну методологію в своїй професійній діяльності, спрямованої на підвищення якості навчання та стимулювання активності учнів під час занять.

Проектна культура за своєю структурою є системнофункціональною, за взаємозв'язком компонентів – технологічною, а за ознаками забезпечення результату діяльності – системно-синергетичною. Відповідно до цього проектну культуру можна розглядати як інтегративну якість особистості, яка включає взаємопов'язані мотиваційно-цільовий, інтелектуальний, діяльнісний та емоційно-оцінний компоненти. Це певний ступінь відповідності діяльності педагога нормам культури, що включають педагогічні норми та цінності, науково-когнітивні правила діяльності, предметно-наукові норми та цінності, систему соціально-ціннісних орієнтацій. Враховуючи, що «свідома діяльність – це така форма взаємодії людини із середовищем, у якій людина здійснює свідомо поставлену мету» [7, с. 29], слід вважати, що проектна культура охоплює не тільки процеси створення соціокультурних цінностей, але й стани особистості, і продуктивні процеси засвоєння цих цінностей. Особистість, яка оволоділа проектною культурою – це суб'єкт,

здатний самостійно здійснювати проектну діяльність «від задуму до результату», аж до проектування та реалізації індивідуальних програм життєдіяльності. В основі таких здібностей лежать такі ознаки: ціннісно-сміслові самовизначення особистості; оволодіння особистістю базовими сторонами людської культури; гармонізація особистості; рівень освіченості особистості та її індивідуально-типологічні особливості.

Формування проектної культури майбутнього педагога у його професійній підготовці неможливе без ознайомлення студентів із суттю проектної діяльності, без включення в різні форми навчальних проектів, без розвитку проектно-педагогічного мислення, готовності до здійснення проектної діяльності.

Суттєвими характеристиками формування проектної культури майбутнього педагога є:

- зумовленість формування проектної культури педагога затребуваністю суспільства та школою;

- обумовленість ефективності формування проектної культури педагога високим рівнем рефлексивного управління цим процесом;

- залежність формування проектної культури від рівня розвитку професійної свободи особистості, її творчої самореалізації у педагогічній діяльності, у виборі її стратегії та тактики.

Проектна культура є не тільки результатом педагогічної свободи особистості, але й її передумовою, необхідною основою розвитку здібності особистості ставити цілі діяльності відповідно до своїх намірів.

У людинознавстві свобода сприймається як один із головних атрибутів існування особистості, характеристика людської діяльності. При визначенні категорії свободи у контексті проектної культури важливо мати на увазі низку концептуальних положень. Свобода в педагогічній діяльності – це вільна творча активність особистості, що відрізняється від тієї активності, що здійснюється за відсутності вибору, з примусу, наказу та розпорядження. Будучи вищою формою розвитку спрямованості особистості, свобода робить людину відповідальною за свій вибір як перед самим собою, так і перед суспільством.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Педагогічне проектування дозволяє зберегти базові цінності освіти і в той же час врахувати зміни соціокультурної ситуації. В результаті проектної діяльності народжується проект. Його можна визначити як покрокове здійснення образу майбутнього. Проектна культура суб'єктів освітнього процесу стає основою інноваційних перетворень, що забезпечують підвищення якості освіти, активізацію самопізнання, осмислення шляхів та можливостей власної самореалізації, самозмін особистості. Перспективи подальших наукових

розвідок убачаємо в розробці нових форм, методів формування проектної культури майбутнього педагога в умовах ЗВО.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бережна Л. Проектна культура як основний спосіб реалізації інноваційної педагогічної діяльності. *Теорія та методика управління освітою*. 2010. № 3. С. 2–4. URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_3/2.pdf. (дата звернення 18.07.2023р.)
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К.; Ірпін': ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
3. Вітвицька С. С. Педагогічна підготовка магістрів в умовах ступеневої освіти: теоретико-методологічний аспект : монографія. Житомир, 2009. 435 с.
4. Гальчинський А. С. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи. *Методологічні аспекти*: наук. вид. К.: Либідь, 2006. 312 с.
5. Гриньова В. М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя (теоретичний та методичний аспекти). Харків: Основа, 1998. 300 с.
6. Професійна культура: сутність, фахові особливості, розвиток : колективна монографія / кол. авт. ; відп. ред. Г. Є. Улунова. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 300 с.
7. Радул В. В. Соціальна зрілість особистості. Харків : Мачулін, 2017. 441 с.
8. Радул В. В., Кравцов В. О., Михайліченко М. В. Основи професійного становлення особистості сучасного вчителя: навчальний посібник. Кіровоград, «Імекс-ЛТД», 2007. 252 с.
9. Рудницька О. П. Сприйняття музики і педагогічна культура вчителя: навч. посіб. для студентів. К.: КДПІ, 1992. 96 с.
10. Сидоренко В. К., Брехунець А. І. Сутність поняття проектної культури. *Гуманітарний вісник*. 2012. № 28. С. 270–277.
11. Філоненко О. В. Формування професійно-педагогічної культури майбутнього викладача. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. Випуск 206. С. 46–52.
12. Cogburn D. L. Globalization, Knowledge, Education and Training in Information Age [WWW document]. URL: http://www.unesco.org/webworld/infogthics_2/eng/papers/paper_23.rtf (дата звернення 18.07.2023р.)

REFERENCES

1. Berezhna, L. (2010). Project culture as the main way of implementing innovative pedagogical activity. *Teoriya ta metodyka upravlinnya osvitoju*. Kharkiv. № 3. [in Ukrainian].
2. Velykyu tлумачnyy slovnyk suchasnoyi ukrayins'koyi movy (z dod. i dopov.) (2005) [A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language (with additions and additions)] / Uklad. i holov. red. V. T. Busel. K.; Irpin': VTF «Perun». 1728 s. [in Ukrainian].

3. Vitvyts'ka S. S. (2009). Pedagogichna pidhotovka mahistriv v umovakh stupenevoyi osvity [Pedagogical training of masters in the conditions of graduate education: theoretical and methodological aspect]: monohrafiya. Zhytomyr. 435 s. [in Ukrainian].

4. Hal'chyns'kyu, A. S. (2006). Hlobal'ni transformatsiyi: kontseptual'ni al'ternatyvy [Global transformations: conceptual alternatives]. *Metodolohichni aspekty: nauk. vyd. K.: Lybid'*. 312 s. [in Ukrainian].

5. Hryn'ova, V. M. (1998). Formuvannya pedahohichnoyi kul'tury maybutn'oho vchytelya (teoretychnyy ta metodychnyy aspekty) [Formation of the pedagogical culture of the future teacher (theoretical and methodical aspects)]. Kharkiv: Osnova. 300 s. [in Ukrainian].

6. Profesiynna kul'tura: sutnist', fakhovi osoblyvosti, rozvytok (2016) [Professional culture: essence, professional features, development]: kolektyvna monohrafiya / kol. avt. ; vidp. red. H. YE. Ulunova. Sumy : Vyd-vo SumDPU imeni A.S. Makarenka. 300 s. [in Ukrainian].

7. Radul, V. V. (2017). Sotsial'na zrilist' osobystosti [Social maturity of personality]. Kharkiv : Machulin. 441 s. [in Ukrainian].

8. Radul, V. V., Kravtsov, V. O., Mykhaylichenko, M. V. (2007). Osnovy profesiynoho stanovlennya osobystosti suchasnoho vchytelya [Basics of the professional development of the personality of a modern teacher]: navchal'nyy posibnyk. Kirovohrad, «Imeks-LTD». 252 s. [in Ukrainian].

9. Rudnyts'ka, O. P. (1992). Spryynyattya muzyky i pedahohichna kul'tura vchytelya [Perception of music and teacher's pedagogical culture]: navch. posib. dlya studentiv. K.: KDPI. 96 s. [in Ukrainian].

10. Sydorenko, V. K., Brekhunets', A. I. (2012). Sutnist' ponyattya proyektynoi kul'tury [The essence of the concept of project culture]. *Humanitarnyy visnyk*. № 28. S. 270–277. [in Ukrainian].

11. Filonenko, O.V. (2022). Formuvannya profesiyno-pedahohichnoyi kul'tura maybutn'oho vykladacha [Formation of the professional and pedagogical culture of the future teacher]. *Naukovi zapysky. Seriya: Pedahohichni nauky. Kropyvnytskiy: RVV TSDPU im. V. Vynnychenka. Vypusk 206. S. 46–52.* [in Ukrainian].

12. Cogburn D. L. Globalization, Knowledge, Education and Training in Information Age. URL: http://www.unesco.org/webworld/infogthics_2/eng/papers/paper_23.rtf. [in English].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КОЗЛЕНКО Володимир Григорович – кандидат юридичних наук, керуючий партнер Мережі приватних шкіл «Креативна міжнародна дитяча школа».

Наукові інтереси: впровадження сучасних інноваційних технологій в освітній процес школи.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KOZLENKO Volodymyr Grigorievich – candidate of legal sciences, managing partner of Network of private schools «Creative international child's school».

Scientific interests: introduction of modern innovative technologies in the educational process of school.

Стаття надійшла до редакції 01.08.2023 р.